

TÌM HIỂU CÁC BIỂU THỨC ÂN DỤ VỀ TÌNH YÊU ĐÔI LÚA CHÚA "LÒNG" TRONG TIẾNG VIỆT VÀ :HEART" TRONG TIẾNG ANH QUA THI CA

A STUDY OF METAPHORICAL EXPRESSIONS OF LOVE CONTAINING THE WORD "LÒNG" IN VIETNAMESE AND THE WORD "HEART" IN ENGLISH THROUGH POEMS

Tác giả: Hồ Trinh Quỳnh Thư*, Phan Văn Hòa

Tóm tắt bằng tiếng Việt:

Ân dụ theo quan điểm tri nhận cho phép hiểu một miền ý niệm trừu tượng hơn thông qua một miền ý niệm ít trừu tượng hơn nhô vào các biểu thức ngôn ngữ; đó là nơi hàm chứa và phần nào thể hiện văn hóa dân tộc. Lakoff và Johnson [5], Lakoff và Turner [6], Kövecses [2] và Lý Toàn Thắng [11] trong những công trình nghiên cứu về thuyết tri nhận đã khẳng định điều này. Bài viết tiếp cận hướng lý luận như vậy để khảo sát hơn 300 bài thơ tiếng Việt và gần 300 bài thơ tiếng Anh có biểu thức ân dụ về tình yêu đôi lứa chứa từ “lòng” trong tiếng Việt và từ “heart” trong tiếng Anh; từ đó phân tích và đối chiếu nhằm tìm ra những điểm tương đồng và khác biệt giữa các biểu thức ân dụ có hai từ này. Khi xét ở khía cạnh văn hóa và ngôn ngữ để dẫn đến kết luận, người viết còn tham khảo những ý tưởng chủ đạo của Trần Ngọc Thêm [15] và một số nhà nghiên cứu liên quan đến văn hóa và ngôn ngữ.

Từ khóa: *biểu thức ân dụ; tình yêu; văn hóa; ngôn ngữ học tri nhận; tiếng Việt; tiếng Anh*

Tóm tắt bằng tiếng Anh:

Metaphor, according to cognitive view, refers to understanding a more abstract domain through a more concrete domain via linguistic expressions. It is said that through the expressions of metaphor the culture of a people can exist and be revealed. This is also confirmed in the studies in cognitive linguistics by Lakoff and Johnson [5], Lakoff and Turner [6], Kövecses [2] and Lý Toàn Thắng [11]. Based on such approaches, this paper has investigated over 300 Vietnamese poems and nearly the same number in English containing metaphorical expressions for love, which have the word “lòng” in Vietnamese and the word “heart” in English. Then, the writer analyses and contrasts the findings to find out the similarities and differences in using these words in metaphorical expressions of love in the two languages. When considering the relationship between culture and language to come to the conclusion, the writers also refer to Trần Ngọc Thêm’s [15] and other authors’ ideas in the same field.

Key words: *metaphorical expressions; love; culture; cognitive linguistics; Vietnamese; English*